

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

vo
Virtaa ohjaukseen

Diak

Diak

VOIMAVARAISTAVA OHJAUS

26.4.2021 Marja Lindholm ja Susanna Hyväri

Virtaa ohjaukseen -hanke

VOIMAVARAISTAVA OHJAUS

Pyrkimyksenä on ohjauksuhteessa löytää ja vahvistaa ihmisen voimavaroja, vahvuuksia, toimijuutta ja mahdollisuuksia.

Millainen ohjaaja sinä haluat olla?

Voimavarakilpi

<p>ASENTEENI JA USKOMUKSENI, jotka vaikuttavat ohjaajuuteeni ja ohjaustaitoihini:</p> <p>Vahvistavat tekijät</p> <p>Heikentävät tekijät</p>	<p>VERKOSTONI työssä ja yleensä elämässä, jotka vaikuttavat ohjaajuuteeni ja ohjaustaitoihini:</p> <p>Vahvistavat tekijät</p> <p>Heikentävät tekijät</p>
<p>TYÖ- ja ELÄMÄNKOKEMUKSENI, jotka vaikuttavat ohjaajuuteeni ja ohjaustaitoihini:</p> <p>Vahvistavat tekijät</p> <p>Heikentävät tekijät</p>	<p>OSAAMISENI, TAPANI JA TAITONI, jotka vaikuttavat ohjaajuuteeni ja ohjaustaitoihini:</p> <p>Vahvistavat tekijät</p> <p>Heikentävät tekijät</p>
<p>TIIVIS YHTEENVETO ohjaajuudestani (tässä viittauksia lähteisiin)</p> <ul style="list-style-type: none">- pohdi erityisesti menetelmien käyttöä	
<p>OMAT TAVOITTEENI OHJAAJUUTENI KEHITTÄMISELLE</p> <ul style="list-style-type: none">- pohdi erityisesti menetelmien käyttöä	

Voimavaraistava työote

- Kiinnostuksen kohteena on “todellisuuden muuttuvaisuus” (kieli, konteksti, suhteet).
- Enemmän ajattelutapa kuin tietyt menetelmät tai “temput”.

Perusta on

1) sosiaalisessa konstruktiosmissa:

→ rakennamme käsitystä todellisuudesta vuorovaikutuksessa

2) positiivisessa psykologiassa

→ positiivinen psykologia ei kiellä ongelmien ja pahoinvoinnin olemassaoloa, mutta se korostaa, että kaikissa tilanteissa on yleensä hitunen sitä, mihin voidaan vaikuttaa

→ rohkeus, toivo, optimismi ja huumori luonnehtivat positiiviuutta, ja näiden vahvistaminen ohjaustyön avulla vaikuttaa olevan merkityksellistä ihmisen voimavaraistumisenkin kannalta

Voimavaraistava työote

TÄYDENNYSKOULUTUKSEN OPPIMISTEHTÄVIEN MUKAAN:

- asiakaslähtöistä
- osallistavaa ja kuulevaa
- toiminnallista
- vertaistyöskentelyä ja -tukea
- yhteisöllistä
- moniammatillista
- jatkuvaa oppimista ja asiantuntijuuden kehittämistä
- kielitietoista
- kulttuurisensitiivistä
- refleктоivaa
- **HAASTEITAKIN VIELÄ ON: osallisuuden, toiminnallisuuden, kulttuurisensitiivisyyden ja kielitietoisuuden vahvistamisessa sekä asiakkaan sekä hänen verkostojensa voimavarojen tunnistamisessa ja ”hyödyntämisessä”**

Voimavarakeskeisyyden 12 askelta; Leena Helle

1. **ASIAKASLÄHTÖISYYS**
2. **KUNNIOITUS**
3. **LUOTTAMUS ASIAKKAAN VOIMAVAROIHIIN JA KYKYIHIN**
4. **VASTUUN PALAUTTAMINEN ASIAKKAALLE**
5. **TOIVEIKKUUDEN NÄKEMINEN, KANNATTELUKIN**
6. **TAVOITTEELLISUUS**
7. **KESKITYTÄÄN EDISTYKSEEN, ONNISTUMISIIN...ONGELMIEN SIJAAN**
8. **KÄYTETTY KIELI ON TÄRKEÄ, ESIM. TAPA KYSYÄ**
9. **MUUTOS ON VÄISTÄMÄTÖN....SAMAA VIRTAA EI VOI ASTUA KAHTA KERTAA**
10. **YHTEISTYÖ PERUSTUU AVOIMEEN VUOROVAIKUTUKSEEN JA AJATUSTEN VAIHTOON**
11. **MYÖNTEINEN PALAUTE**
12. **TYÖNTEKIJÄN VASTUULLA ON TUNNISTAA MUUTOSTA LUOVIA VOIMIA, SANOITTA JA VAHVISTAA NIITÄ**

Toiminnalliset menetelmät

- Rikastuttavat näkökulmia käsiteltävään asiaan
- Mahdollistavat asian ulkoistamista itsestä, varsinkin, jos asiasta on vaikea puhua tai sitä on vaikea sanoittaa
- Vahvistavat niitä, joille puhuminen ei ole helppoa tai ominaista tai opittua

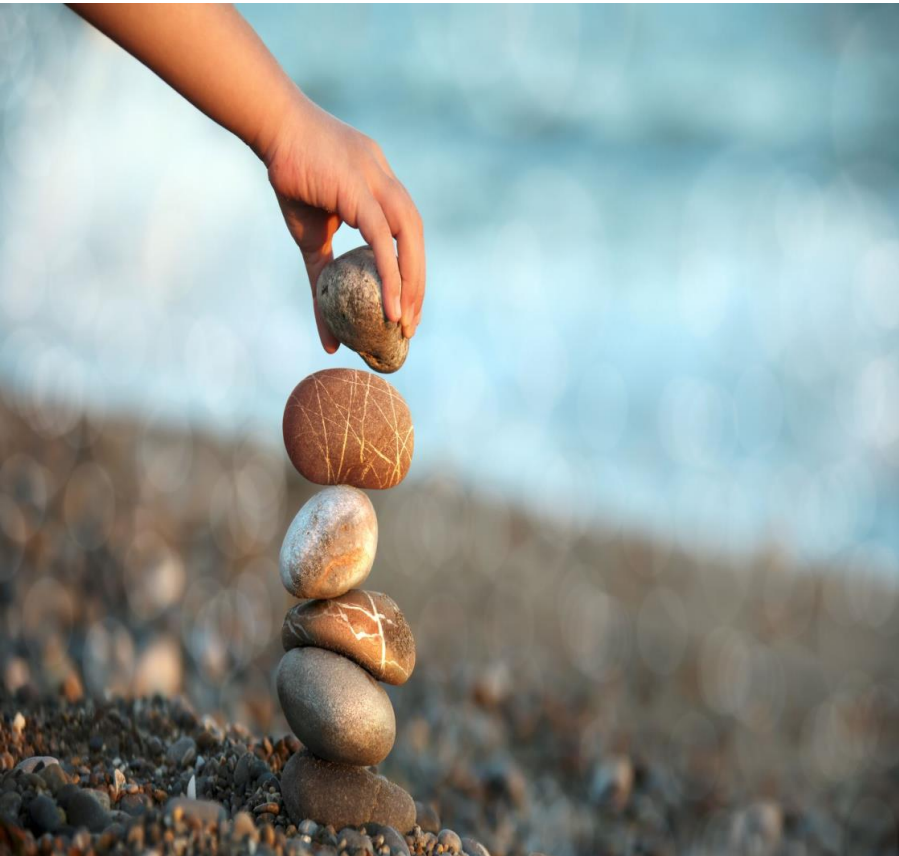
Asiantuntijuuden muutos

HORISONTAALINEN ASIANTUNTIJUUS

- myös asiakas on tietäjä
- asiakas on työntekijä rinnalla pohtimassa ja etsimässä vaihtoehtoja → osallisuus
- työntekijän omat tai aikaisemmat ratkaisumallit eivät ole suoraan siirrettävissä toiseen

→ OSALLISTAVIEN JA TOIMINNALLISTEN MENETELMIEN KÄYTTÖ OHJAUSTYÖSSÄ MAHDOLLISTAA VOIMAVARAISTUMISEN JA PARHAIMMILLAAN ANTAA ÄÄNEN “ÄÄNETTÖMILLE”

Voimavaraistava ohjaus omassa työssäsi

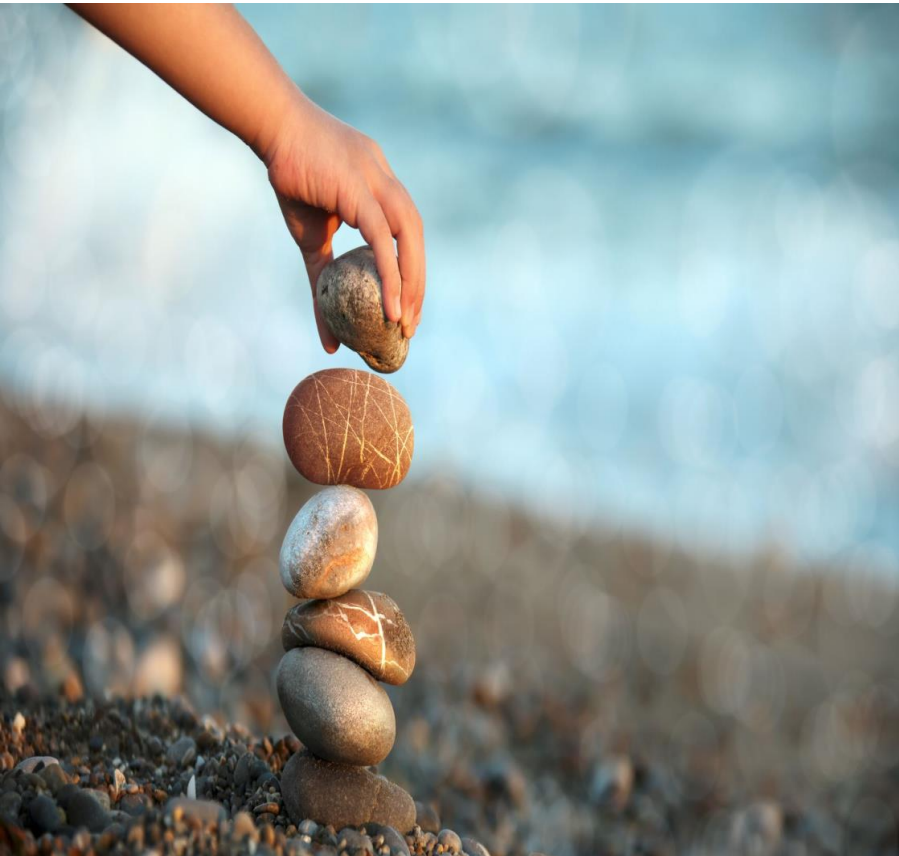

Palaa mielessäsi johonkin onnistuneeseen, voimavaraistavaan ohjaustilanteeseen yksilön tai ryhmän kanssa.

Mikä ohjauksessa oli voimavaristavaa?

Mitä menetelmää käytit ja miksi käytit juuri sitä?

Voimavaraista ohjaus ohjattavan näkökulmasta

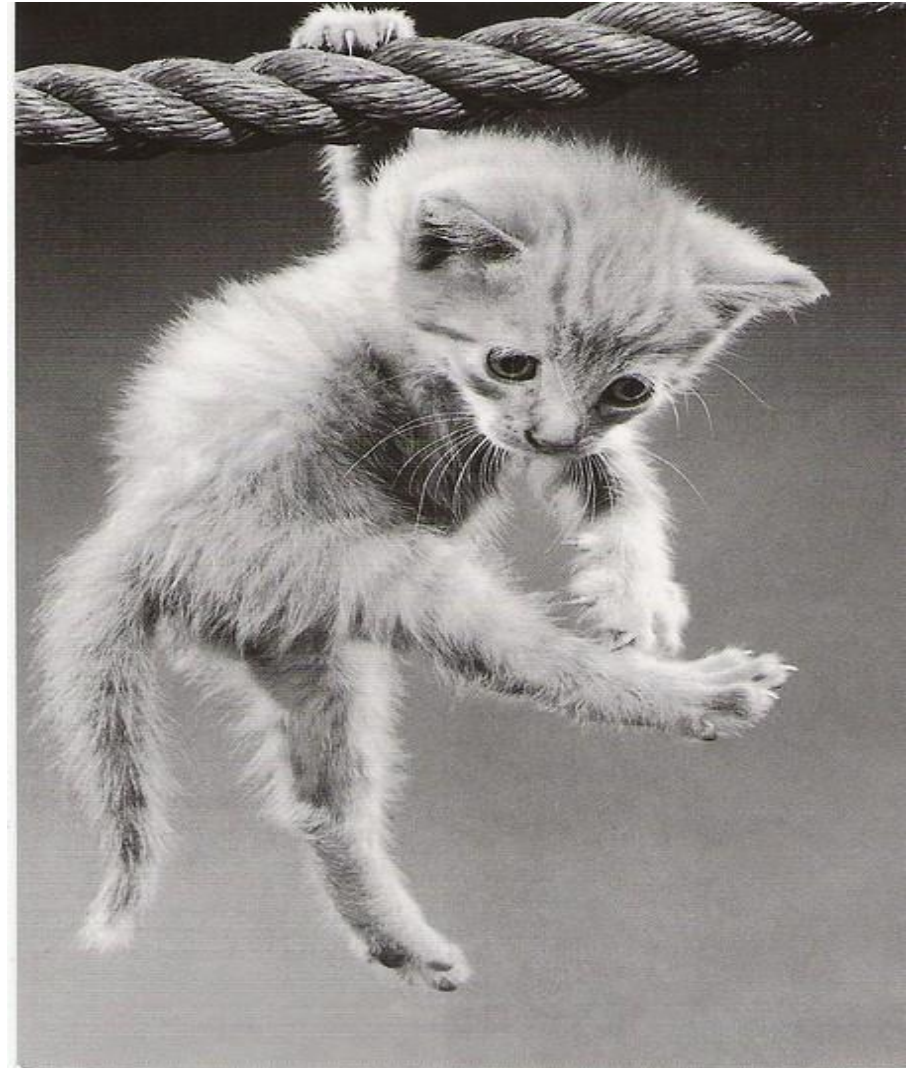
Asetu mielessäsi ohjattavan asemaan.

Miten hän kuvailisi onnistunutta ja voimavaraistavaa ohjaustilannetta omasta näkökulmastaan?

Entä miten hän kuvailisi ohjaajan toimintaa?

Voimavarakeskeinen asennoituminen haastaa työntekijää tarkastelemaan omaa elämäänsä ja tunnistamaan oma, kokemustensa muovaama tarina ja sen vaikutukset esimerkiksi työn tekemiseen.

Työntekijän on hyvä ymmärtää muiden tarinoita, jotka useimmiten ovat erilaisia kuin hänen omat tarinansa.

Lähteitä

Helle, L. (1999). Milloinkaan ei ole aina! 12 askelta ratkaisu- ja voimavarakeskeisyyteen. Ratkes 2/99, 10–15.

Häggman-Laitila, A., Ruskomaa, L., & Euramaa, K-I. (toim.) (2000). *Varhaista tukea lapsiperheille*. Kokemuksia Lapsiperhe –projektin perhetyöstä. Helsinki; Mannerheimin lastensuojeluliitto, 36–45.

Katajainen, A, Lipponen, K. & Litovaara A. (2003). *Voimavarat käyttöön*. Helsinki. Duodecim.

Kuusela, P. & Saastamoinen, M. (toim.) (2000). *Ruumis, minä ja yhteisö: Sosiaalisen konstruktionismin näkökulma*. Kuopio: Kuopion yliopisto, sosiaalitieteiden laitos. ISBN 951-781-420-8

Mansström-Mäkelä, L. & Saukkola, K. (2008). *Voimaannuttavan ohjauksen käsikirja*. Kaaoksesta arjen hallintaan, Helsinki: Yliopistopaino.

Ojala, M. (2014). *Positiivinen psykologia*. Helsinki: Edita.